

Töröknyulaj

ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. Október 27.

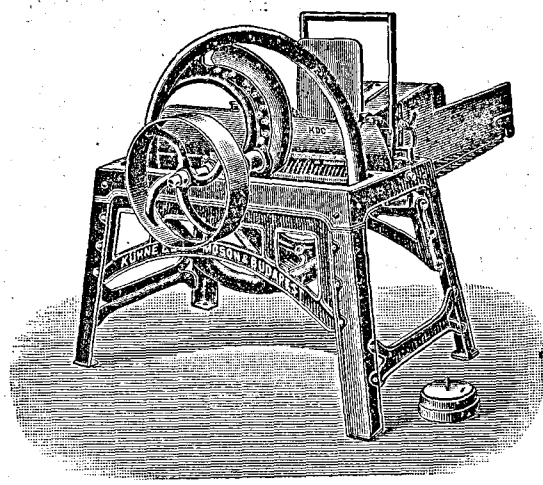
43. SZÁM.

Sz. 1907 NOV. - 2.

RÜHNE E.

hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyára

Mosonban

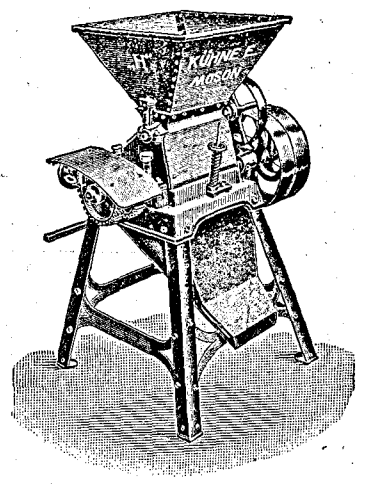

1672

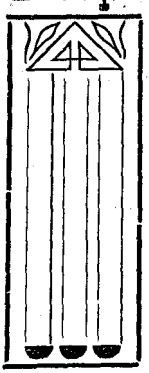
elismert gondo, kivitelben szállit:

szeckavágógépeket,
 répavágókat, darálókat,
takarmányfüllesztőket,
**„TORNADO“ kukoriczaszár-
 tőpöket, MORZSOLÓKAT,**
 burgonyamosógépeket, teljes ta-
 karmánykamra-berendezéseket

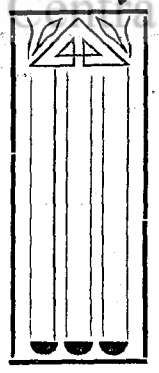
FÓRAKTÁR: FIOKRAKTÁR:
BUDAPEST, DEBRECZEN és
VI. ker., Váci-körút 57a. sz. TEMESVÁR.

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
 Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Peczony.

Magánjárok, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, ugy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakazalozókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállit a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

BIRTOK

Kolozsvártól 18 km. távolságra, országút mentén, tagositott, 267 kat. hold kiterjedésű, kitűnő belsőséggel ellátva. a holt felszereléssel együtt

bérbe kiadó.

A rajta levő állatállomány, valamint nagymennyiségű szálas takarmány és répanemű átvehető. Bérbe nem adás esetén 50 drb borju, 1 vagy 2 évesek, téli tartásra felvállaltatnak.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

2004

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
 Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulással	1,970.340.— K.
Tartalékok	764.760.16 „
Összesen:	2,735.104.16 „

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „
1904. „	72.438.23 „
1905. „	61.730.60 „
1906. „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013 **az igazgatóság.**

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZERÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Válódó Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 28. sz. a. kaphatók.

Legujabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 28. szám.
 »Régi házszám Gyár-utca 50.«

Teljes jótállás kifizetésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett

Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 28. sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitűnőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély). Gróf Mikes Kelemen úrnál, Magyarcséte (Erdély). Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KALLAI LAJOS fél motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitűnőbb bevételek, a magyar gazdaközönségnek.

Válódó Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 28. sz. a. kaphatók.

Hirdetés.

Keresek tisztartót — intézőt

Hadrévi 1070 kat. hold birtokom önálló kezelésére. — Kap keze alá 60.000 kor. érő instructiot (marhaállományba, gépek, gazdasági eszközökbe), 15 hold ujonnan ültetett szőlőt.

Tartozik évente két egyenlő részletben előre fizetni 16.000 koronát és adókat.

Ezenfelül befolyó jövedelem $\frac{2}{3}$ -része fizetését képezi.

Hadrév, posta Gerend.

1990 **Miksa Imre.**

Takarmányozásra kitűnő minőségű

árpa és zabszalma

1000 metermázsa körüli mennyiségben eladó — vasuthoz közel.

1992 Megkeresések e czimen:

Hadviger Albert Fintaháza

u. p. Nagy-Tereme (Erdély) intézendők.

1995

Eladó

150 darab 10 hónapos páronként 70—75 kg., továbbá 250 darab 7 hónapos páronként 45—50 klgr.

fehér mangalicza malacz.

A malaczok nem átvészáltak, a kanok heréltek, az emék nem. — Megtekinthető és értekezhetni lehet:

Keresztes Ödön birto-kosnál **Marosludason.**

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetátér. Főtér 9.

1729 **Sárospatak,**
Kossuth Lajos-u. 70.

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garniturájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, Országház.

1934

GŐZEKE-ACETYLENLÁMPÁK

A közelgő idényre tanácsos már most ajánlatért fordulni

1961

BÁRDI JÓZSEF Automobil-Részvénytársasághoz

BUDAPEST, VI., Mozsár-utcza 9. szám. Fővárosi Orfeum mellett.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Hogyan méhészkedjünk. *Boczonádi Szabó Imre.* 570
Miért ne tartsuk meg a fajbaromfiakat három
éves korukon felül. *Török Gyula.* 580
A tengeriszár mint takarmány. *Gyalui Rosen-
berger Sándor.* 581

Kisebb szakközlemények.

- A méheh és a gyümölcs. — Veres ragya. 581

Irodalmi szemle:

Könyvismertetés:

- Hazánk kormlótermelése 1898—1907. Szőlőmi-
velés. — Az új cselédtörvény komment-
lárja. 582

- Vegyes közlemények. 582

Hirdetések.

Hogyan méhészkedjünk?

Irta: Boczonádi Szabó Imre.

A méh őshazája az erdő, lakása az el-
vénhedt fa kórhadt odúja. Az erdő lombja
megvédi a szélről, vihartól és árnyas mene-
déket nyújt az égető nap sugarai ellen. Ez a
méh lakás tehát úgy magára, mint elhelyezé-
sére nézve — mint a méhcsaládnak jól vá-
lasztott otthona — megadja mindazt a ked-
vezést, mely az ő életviszonyainak leginkább
megfelel. Az ember gondozása alá került méh-
család jólétének is elengedhetetlen feltétele a
szélről és naptól védett hely; mivel pedig
nem mindenkinek adatott meg, hogy erdeje
is legyen; de még esetleg csak néhány törzs-
ből áll a méhészet, melyeknek méhest épí-
teni is felesleges volna; az ilyen gazda kert-
jének, telkének szélről és naptól legvédettebb
helyére állítsa fel azt a néhány méhcsaládot
egy árnyas fa alá, vagy az épület északi ol-
dalfalához közel; akinek meg előre való gon-
doskodása is van a jövőre: az cserjékkel,
fákkal beárnyékolta helyet készítsen méheinek
olyanképpen, hogy azok egy-két év elteltével
már ne csak a szélről és a naptól, de min-
den egyébtől, nevezetesen embertől és a házi
állatoktól is elrejtett, védett otthont találja-
nak bámulatos szorgalmuk, ernyedetlen mun-
kásságuk kifejtésére.

A méhek legnagyobb ellensége a szél
és az égető napsugár.

A szél leveri a teherrel hazatörekvő mé-
het és elpusztítja, az égető nap meg eltik-
kasztja, elbágyasztja azt.

De ezenkívül, ha rátűz a nap a méh-
lakásra, annyira átmelegíti, hogy a belső hő-
ség miatt tűrhetetlenné válik a helyzete; hi-
szen tudjuk, — gyakran megtörtént már —
hogy e miatt kiköltözik a család. Vagy eset-
leg a mézzel telt sulyos lépek leolvadnak,
leszakadnak. A kas alól kicsurgó mézre ide-
gen méhek törnek, elhordják azt; sőt reákap-
nak a szomszédos családokra is ezerszámra
öli egymást a méh és kiüt az egész állo-
mányban a rablás. Átkozza tehát elsősorban
a szomszéd méheit, mert szentül azt hiszi,
hogy Péter szomszéd tolvaj méheket tart,
amelyek csak rabolni járnak.

Tudtul is adja a falu birájának; összeül
a kupaktanács, törvényt tesznek és elítélik
Pétert a kár megtérítésére. Sőt meghagyják

azt is, hogy záros határidő alatt kipu-
szítsa az egész rablóbandát; mert ha nem, felpör-
kölik a méhesét az összes benne levő kasok-
kal együtt. Pedig hát nem Péter, hanem Pál
volt a hibás. Hiszen tudjuk, hogy a méhek
között, mint faj: tolvaj és rablóméhek nin-
csenek. Hiába eresztette ki azokat Péter
farkas-gégén József napkor, (régi babona)
mert tudva van: minden méh rablóvá válik,
ha alkalom nyílik a rablásra. Külömbiséget
nem tesz az *enyém, tiéd* között. Öröklött szer-
zési ösztöne, munkavágya, szaglőrzéke föl-
kerestet véle minden, cukortartalmu anyagot
és haza hordja tekintet nélkül arra, hogy a
virágok kelyhében, vagy éppen a Pál méh-
kasaiban volt-e az elhelyezve. Ha egyszer
hozzá jutott; ha békével nem, még élete koc-
kázatásával is elhordja azt és rablóvá lesz.

De ha a Pál méhkasai árnyas helyen,
vagy éppen északi oldalon lettek volna el-
helyezve: nem olvadnak le a lépek; nem árad
szét a kicsurgó méznek az illata; elmarad a
baj és a falu háborúsága.

A kivonult raj, ha nem akad gazdája,
időnek előtte, az első megnyugvás után fel-
kerekedik s útját — ha erdő van a közelben
— rendszerint annak veszi. Hajlékot keres
valamely fának kikorhadt oldalában, nedves
odújában. Elfoglalja azt, munkához lát, kita-
karítja, beépíti és meghordja élelmét, hogy
biztosíthassa magát. Faját minden időközön ke-
resztül.

Azt az odút, mely most már a dolgos
méheknek ad szállást: az idők vihara terem-
tette meg; az törte le az előregedett fának
egyik kimagasló ágát s az ág helyén a seb
nem forradt be, hanem pusztulásnak, korha-
dásnak indult s az örök idők során lejobb-
lejobb hatolt a korhadás s helyén odú kelet-
kezett. Eszerint az odú nyílása fent van a
letörött ág sebhelyén. Így hát ebből a méhek
fent járnak ki és nem lent, miként azt mi az
általunk készített méhkasoknál alkalmazzuk.

Ez az eljárásunk tehát ellenkezik a leg-
első méh lakáson a természet által megalko-
tott kijáró-nyílástól. De helytelen, — legkivált
az Erdélyben használt fonott, tapasztott ka-
sok alakja is; mert a fatörzsében keletkezett
odu inkább lefelé szűkül, vagy teljesen hen-
geridomot ad, de legkevésbé sem kúpalaku
az és mi — bár okát, eredetét nem tudjuk

Természettől arankamentes

lóhere és- luczernamagért

100 kilónkint 10 koronával
magasabb árt fizetek a
legmagasabb napi árnál.

Az átvétel és fizetés a termelő ál-
lomásán történik.

Természettől arankamentes a here-
mag, ha az illető területen aranka
nem mutatkozott, vagy csak cse-
kély mértékben és azonnal irtot-
ták. A t. gazdák, kik eladó ló-
heremaggal vagy luczernával ren-
delkeznek, szíveskedjenek a lent-
jegyzett céghez mintát küldeni és
a mennyiséget közölni.

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése.

== BUDAPEST. ==

1002

Veszünk **Luczernamagot**, Arankamentes és nagyarankamen-
tes **Lóheremagot** a legmagasabb áron.

Lóheremagból kérünk 5 kilós
== mintát utárvétel mellett. ==

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V. Alkotmány-u. 31.

adni. — mégis cukorsüveg alakú kasokban méhészkedünk s azokon alsó kijárót alkalmazunk.

A méhcsalád — mint tudjuk — a fészket mindenkor a kijáró közelében igyekszik megalkotni; mézét pedig az attól távolabb eső részeken helyezi el. De ez csak felsőnyílású kasnál, kaptárnál lehetséges, mert a méhcsalád legelőször is a felsőrészt építi ki teljesen; ott tehát a méhcsalád meg is alkothatja a fészket, meg is védheti a kijáró nyílást. Míg ellenben az alsó nyílású kasnál, kaptárnál mindenkor a méz alatt telel a család. Ha tehát kevés a méze, vagy az építménye sem terjed le a kijárónyílásig; akkor bizony a kijárónyílástól távol jól fent a kasban telel a család; itt éri meg a tavaszt, tehát a betolakodó ellenségek előtt nyitva van, védelem nélkül az alsó kijárónyílás.

De a telelés ideje alatt és a tavaszi fejlődés időszakában felgyülemlett, elhasznált, párával telt levegő sem tud kitakarodni az alsó nyílású méhkasokból s a leggondosabb betelelés mellett is penészt, lucskot, a megdohosodott levegő rengeteg pusztulást, holt méhet eredményez abban; míg a felsőnyílás mellett, a mindenkor rögtön kitakarodott elhasznált, tehát megromlott páratelt levegő nyomán semmi lecsapódás sem történik a kasban; tehát nem is képződik penész abban, nem is lesz pusztulás, úgy hogy a család teljes erőben éri meg a tavaszt.

Azt hiszem, elégséges ennyiben reámutatni az eddig követelt természetellenes, káros eljárásokra; helyszüke miatt ezúttal nem fejtegetem tovább a hengeralku és felsőnyílású méhkasok jóságát az általunk használt süvegformájú kasok felett, hanem mivel az újabb kísérletek is teljesen igazolják az itt említetteket: elmondom ennek a kasnak méreteit s a vele való bánást.

A kas belvilág átmérője 35 cm., magassága 50 cm. Alakja henger, mely a közép-magasságon felül kissé kiszélesedik s a teteje gömbalakulag borul össze. A kijárót alulról számítva 45 cm. magasságban vágjuk ki, ez 12 cm. széles és 2 cm. magas legyen.

Ez a méhkas megfelel a méhek sok ezer éves és soha nem irányítható, meg nem változtatható őstermészetének.

A tavaszi hordás bőségében felerősödött család, lakása szűk volta miatt túlnépesedésre jut. Nem fér meg otthonában s megoszlásra, rajzásra készül. Hozzá fog előbb a hímek, azután az új anyák neveléséhez. S a felesleges népesség egy szép napon elszakad a törzstől, vagyis, mint elsőraj, kivonul az öreg anyával s új lakást keres.

A megszállott rajt befogjuk a fent leirt kasba s a bevonulás után azonnal elhelyezük állandó helyére s nem hagyjuk azt — mint legtöbbször tenni szokták — az est beáltáig a befogás helyén, a fa alatt; mert az új hajlékba befogott család mindjárt munkához lát, ott tájolt meg s ha este visszük el

onnan, másnap, harmadnap is ott kereng és elszakad a rajtól.

A befogott raj rendes körülmények között teleépíti a kast még abban az évben; meghordja az élelmet s teljes erőben éri meg az új tavaszt. Ez ideig nem ad gondot, munkát a méhésznek; amit meg később kíván, azért bőségesen megfizet mindenkor.

Már most a tavaszi bőséges hordással ez a család is nagy népességre jut. Lakása szűkké válik, tehát megrajzik s ezzel ad jóvedelmet. De elvégre is ez a folytonos szaporítás nem lehet végső célja a méhésznek. Ha állománya felszaporodott bizonyos számra, ideje, helye nincs a tovább való szaporításra; ehelyett tehát inkább méztermelésre törekszik.

Azt jól tudjuk, hogy nagy eredményeket csak nagy és kitartó munkával érhetünk el. Meg kell tehát részben állítanunk a családoknak megoszlás útján tovább való szaporodását, hogy a meg nem osztott nagy népesség teljes munkaképességét összpontosítva, egyesített, kitartó munkáját, szorgalmát teljes mértékben kifejthesse a főhordás alatt. Mivel pedig tudjuk, hogy a megosztást a rajzást a lakás kicsinyége okozta: tegyük azt nagyobbá, hogy a megsokasodott család megférhessen abban. Tegyük a kas alá toldalékot; lehet ez fonott, vagy deszkából összeűtött, sőt lehet keretes is a célszerűbb kezelhetőség kedvéért.

A méh a vagyonát mint mondtam mindenkor és minden körülmények között, lakásának a kijárótól legtávolabb eső részében helyezi el éppen azért; mert így a betolakodó ellenségnek az egész fészken, a család tömegén kell keresztül törnie, hogy hozzájuthasson a féltve őrzött vagyonhoz: a mézhez. Addig pedig — az életre való családban — el nem jut soha,

Az általam leirt s mint a természeteshez legközelebb álló méhkasnak felül van a kijárója; mézét tehát annak alsó részében helyezi el a méhcsalád. Ebben az irányban kell tehát növelnünk a lakást, egyrészt a rajzás meggátolása, másrészt a nagyobb mennyiségű főlöslég méz termelhetése céljából. És hogy ha nyújt a természet alkalmat bőséges hordásra: egészen bizonyos, hogy mesterséges elválasztó rács nélkül is méz és méz gyűlik ebbe az alsó toldalékba; a fészkek, a fiasítás fent marad a kas legmelegebb részében a kijárónyílás közelében.

A kas alá tett toldalék, mindenestre úgy lesz legcélszerűbb, ha kereteket alkalmazunk abban a kas belső szélességének megfelelő nagyságban.

A ládika telyes mélysége 38 cm. szélessége 34,3 cm. a magassága meg 32 cm. legyen. A ládika tetején készítsünk egy 25—30 cm. átmérőjű nyílást, hogy azon át folytathassa az építkezést a méhcsalád a ládikába tett keretekig. Tíz keret fér a ládikába. Ezeknek felső füles léce 34 cm. alsó léce 32, oldal lécei 27 cm-teresek. A ládika hátsó ré-

szét ajtóval látjuk el, hogy azon át a mézes kereteket összel a család háborgatása nélkül is elszedhessük.

Egy—egy ilyen megtöltött keretnek súlya 250—3 kg. Tehát ha csak egy kissé kedvez is az időjárás a 10 keretből a lépek súlyát leszámítva 20—25 kg. tiszta mézet nyerünk.

És ugyan mi munkát végeztünk mindezt? Mielőtt a rajzási hajlam felébredt volna a családban — tehát kora tavasszal — a kas alá oda tettük a keretes ládát a toldalékot és összel annak tartalmát — mint a családra nézve teljesen feleslegest — birtokba vettük, mint minket megillető részt.

A méhtenyésztésnek ezt a módját tartom a legtermészetesebb, legolcsóbb s legegyszerűbbnek.

Ezt érti meg legkönnyebben a nép, a kisgazda. De legjövödelmezőbb is ez, mert nem pusztítja el a tőkét a kamatért; vagyis nem öli meg a méhcsaládot mézéért.

Ezt a rendszert terjeszti már évek óta a „Méhészet“, (szerkesztőség Újpest, Széchenyi-ut 7. Evi előfizetés 3 kor. Mutatvány szám ingyen.) mely az érdeklődő méhésztársaknak bővebb utmutatással is szívesen szolgál.

Miért ne tartsuk meg a fajbaromfiakat három éves korukon felül?

E fenti kérdés csakis azokra a baromfiakra vonatkozhatik, amelyeknél a tojáshozamra, tojóképessegre tekintünk, mert a husmennység miatt, tehát a konyha részére tenyésztett baromfit már egy éves korában levágjuk.

Azt már a természet határozza meg, hogy mennyit tojhatik a tyúk életében. A tyúknak petefészke ugyanis (egy szőlőalku képződmény) körülbelül 600—800 tojáscsírát tartalmaz, amelyek a tyúk élete alatt kifejlődhetnek és megérhetnek. Ha a tyúkot tojóképessege alatt levágjuk, akkor e petefészkekben a tojáscsírákat apró szemek vagy szemmel alig látható, kis tojáscsírájú gömböcskék alakjában felleljük. E gömböcskékből alakul a tojáscsír, a mely a petefészkekből kiválva, tojáscsírjével, tojáshártyával és mézhéjjal körülvétezik és a kész tojás alakjában tűnik elénk.

E szemeket azonban sem kiegészíteni, sem megújítani vagy pedig többszörösíteni nem lehet. Minden tojáscsír, a gyümölcskéből egy tojás alakul.

Ebből természetesen az következtethető, hogy a tyúk életében csakis annyi tojást rakhat, mint ahány tojáscsírát tartalmaz petefészkeiben.

Az észszerű, gondos tenyésztőnek arra kell törekednie, hogy a csirkénél a petefészkek korán és szépen fejlődjenek ki, amit jó etetés, gondos felneveléssel és főleg azzal ér el, hogy csirkéinek fehérjében és fosforsavban lehetőleg minél gazdagabb tápanyagot ad.

Továbbá arra fog törekedni, hogy a lehető legrövidebb időn belül tyúkjai a legna-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatós férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakaszakészítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

gyobb tojáshozamot mutassák fel, mert ezáltal huzza a legnagyobb hasznot tenyészetéből.

A felnőtt, tojóképes tyúk azonban csak akkor fog rövid idő alatt sok és nagy tojást tojni, ha táplálékában a tojás képződéséhez szükséges tápanyagokat felveszi. Célt szolgáló, gazdag és gondos táplálkozásra tehát elsősorban szüksége van a tyúknak.

E mellett természetesen a fajta is nagy szerepet játszik. A könnyűtestű minorka, columbia-wyandottes például alkalmasabb, mint a nehéz cochin vagy brahma fajok.

Tegyük fel, hogy az előbbi fajok közül egy tyúk az első évben 120–140 tojást toj, ami meg is felel a valóznak. E szám a második előbb rakja le összes tojásait, mint például a cochin tyúk, amely évenként csak 60–90 tojást tojik.

Hogy emellett sok takarmányt is takarítunk meg, az természetes.

Ebből az is kiviláglik, hogy előnyére szolgál a tenyésztőnek, ha tojáshozamra való tekintettel tojó tyúkjait három éven túl nem tartja, mert később a takarmánykiadást a csekély tojáshozam már nem bírja kiegyenlíteni és ez bizony anyagilag érzékenyen sújtaná a baromfitenyésztőt.

A tyúkoknak minél előbb, minél gyorsabban való kihasználása ennél fogva a nagyobb nyereség és — amint fentebb említettük — ezt kellő gondozással és táplálással érhetjük el.

Különbözik a jól etetett és természetesen jól elkészített 3 éves tyúk is még jó pecsenyét ad, nem válik a gazdaszony szegényére; idősebbek azonban márcsak levesestálba valók.

Tehát minden évben csak fiatal, jól tojó tyúkokat tenyészünk, korukat jelöljük meg lábgyűrűiken és a harmadik éven túl levőket selejtezzük ki. Egyeseknek bár nehezükre esik, hogy megváljanak a már három éven át megszokott állatkáktól, de ebben az esetben félre kell tenni az érzelmességet, melynek kielégítése csak a tenyésztő anyagi kárára válna.

Ha így járunk el, akkor a baromfitenyésztés adta haszonnal bizonyára meg leszünk elégedve.

Török Gyula.

A tengeriszár mint takarmány.

Az ideai nagy szárazság folytán nemcsak kevés a szálas takarmányunk, hanem ehhez még egy második csapás is járul. Nincs zöldtakarmányunk, nincs legelőnk, mert minden kiszült. Hiába vetettük el a mustárt hogy késő őszi meglegyen a tehenészet táp-

láló lelke a zöldtakarmány, mert a nagy szárazság, mindent tönkre tett. Így tehát most két csapás zúdult a gazda fejére, az egyik az, hogy nincsen télire elegendő takarmányunk, a másik, hogy már most a rendes téli takarmányt kell elővennünk.

A pót és abrak takarmány ára megoly horribilis, hogy annak etetése nehezen fizetődik ki, vagyis a termésre fordított költség meghaladja az előállított termék értékét. Ily viszonyok mellett meg kell ragadnunk minden alkalmat, hogy valamiképp segítsünk a helyzeten.

A tengerikórét mindig az állat elébe tette ugyan a gazda, de az csak a finomabb levélrészeket fogyasztja el s maga a szár, a kórét rendszerint a trágyatelepre kerül.

Ma már több gép van, melynek hivatása ezen kórét felaprózása. E gépek többé kevésbé be is váltak. Ilyen a Kühne által forgalomba hozott „Tornadó nro 13” schredder, melyet magam is meghozattam, kipróbáltam s azt a legmelegebben ajánlhatom, tisztelt gazdatársaim figyelmébe.

A gép maga igen egyszerű gépezetű könnyű, könnyen hordozható egyik helyéről a másikra, kezelése semmi különösebb gondot nem ad s munkája igen kitűnő. Hajtására a cséplőgép locomobilja megfelel, s mivel ez nem használtatik ki kellőleg, egyik kerék a szecs-kavágót is elhajthatja. Erre ugyanis akkor van szükség, ha egyszerre nagyobb mennyiségű szarát akarunk felszecs-kázni, illetve schredderezni s ezt kazalba akarjuk rakni. Ilyenkor rétegezni kell szecs-kával, mert különben bemelegszik. A gép három illetve négy ember munkáját veszi igénybe; 1 vagy 2 ember az etető keze alá adja a kórét, egy ember etet s egy meg a feldarabolt tengeri szarát huzza fére a gép alól. Ügyes etetővel óránként 25 métermázsa ily felapított takarmány nyerhető. E mennyiség természetesen változik az etető gyakorisága, ügyessége meg a gép hajtása szerint,

Az így nyert felschredderezett tengeri szár igen jó takarmány, a marha nagyon szívesen fogyasztja és semmi izéket sem hagy.

Tehenészetekben még az a nagy előnye is van, hogy igen kedvezően hat a tejelválasztásra. Nállam répával kapják a tehenek s a kitérletnél rozs meg buza polyvával helyettesíttem, de mindkét esetben apedt a tej. Midőn azonban visszatértem etetéséhez, jelentékeny tej emelkedés volt az eredmény.

Arra kell azonban nagy gondot fordítani, hogy minül kjssebb legyen az üzem költség, mert annál olcsóbb takarmányt nyerünk. Nálam vízi erő hajtja.

Egyilyen gép beszerzési ára 500 K. s ép ezért nagyon ajánlatos volna, hogy községek szövetkezzenek egy esetleg több ily gép beszerzésére. Minél többet van működésben a gép annál olcsóbb a munkája.

A gép kezelésénél figyelemmel kell lennie a rendszeres olajozásra, a kések mindig élesen taitandók s élük épségére gond fordítandó.

A gépet működésben az érdeklődőknek bemutatom Szászfenesen.

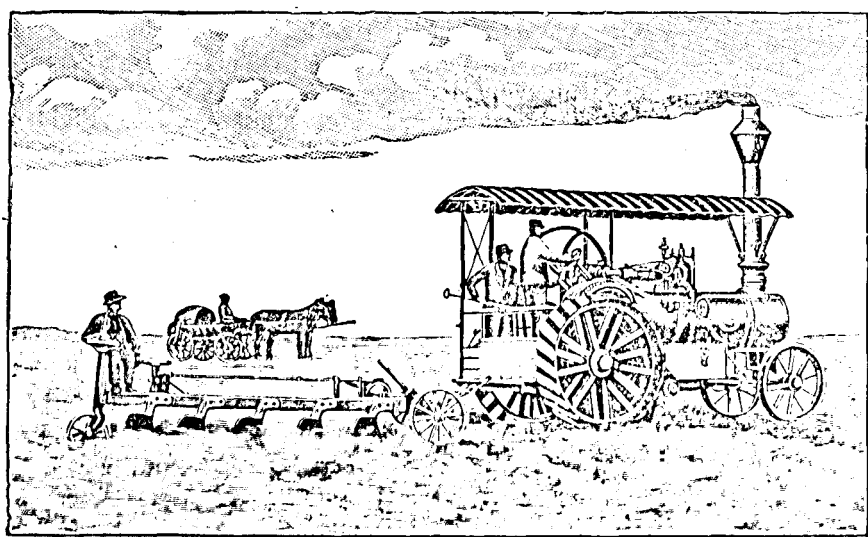
Szászfenes, 1907. X/20.

Gyalut Rosenberger Sándor.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ A méhek és a gyümölcs. Amint az amerikai „Gleanings in Bee-Culture” méhészeti szaklap jelenti, a folyó évben igen érdekes kísérletek folytak, megtudakolandó, hogy vajjon *árt-e a méh a gyümölcsnek?* Ezen a legnagyobb pontossággal eszközölt kísérletek bebizonyították, hogy a méh az egészséges gyümölcsöt sohasem támadja meg, nem is támadhatja meg, hanem mindég csak már megrongált gyümölcsre száll. A kísérleteknél egyenlő erősségű méhcsaládokat választottak. A gyümölcsöt három részre osztották: az elsőbe ép, sértetlen gyümölcsöt helyeztek, a másodikba megtámadottat és a harmadikba mézbe mártottat. A méhek azonnal a megtámadott és a mézbe mártott gyümölcsöt lepték el. Hat nap múlva megvizsgálták a gyümölcsöt. A megtámadott gyümölcsöt teljesen kivájták, a mézbe mártottról szépen lenyaldosták a mézet, de teljesen épségben hagyták, úgyszintén az ép gyümölcsöt is. Egészséges gyümölcsöt a méhkaptárak közelében is felfüggesztettek, de a méhek feléjük sem néztek, mert nem tudták őket megcsipdesni. Némely családot még megfosztottak mézkészletétől is, hogy annál biztosabban meggyőződ-hessenek kísérletükről, de a méhek éhen veszték és a kaptárban elhelyezett szebb gyümölcsöt nem támadták meg, a gyümölcs vékony héjja képezte a legyőzhetetlen akadályt. A szép ép gyümölcsöt a madarak csipdesik meg és csak a maradékot hagyják a méheknek és a többi rovaroknak. (Landwirtschaftliche Zeitschrift nyomán).

+ Veres ragya. A szőlőnél előforduló veres ragya betegséget a Pseudopeziza tracheiphila nevű gomba idézi elő. Ellene bő trágyázás, a talaj folytonos lazítása, a lehullott levelek megégetése, valamint korai 1%-os rézgalicoldattal való permetezés által védekezhetünk.

UJ! Egygéprendszerű gőzsántás UJ! (egy ölet fogó 7 vasu ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemben)

Gróf Bethlen Sándor, Marosgece p. Marosludas. 1953

Gróf Mikos Kelemen, Uzon Háromszék.

Dreher-uradalmak, Vál- és Szentlászló, Fejérmegye.

Fejérváry Géza, cs. és k. kamarás, Nagykeszi, Komárommegye, stb. stb.

(Kívánatra az összes vevőket felsoroló referencia-jegyzékkel szolgálunk.)

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

IRODALMI SZEMLE.

Könyvismertetés.

Hazánk komlótermelése 1898—1907. Hat táblázatban. Szerkesztette: Cséser Lajos, Kolozsvárt.

Hazánk komlótermelésének mintegy 50 éves följegyzett múltja van, de e félszázadban csak az utolsó tiz esztendő mutat olyan eredményeket: hogy ma már lehet beszélni magyar komlótermesztésről!

Darányi miniszter urnak 1898-ban tett alapvető intézkedései s azóta adott rendelkezései nyomán, az illetékes gazdasági egyesületek, a segesvári és bácskai komlótermesztő egyesületek vállvetett munkássága nyomán igen jelentős a haladás, s számokban kifejezve úgy áll, hogy míg 1898-ban 650 kat. hold volt az ország komlós területe, a jelen év elején az ca 1800 kat. holdra fejlődött. Míg 10 év előtt: 2200—2500 q. volt az ország össztermése, addig ma csak a bácskai komlósvidéken ca 6500 q. egynemű jó komló terem, míg az országos össztermés jó esztendőekben közel jár a 10.000 mmázsás termésekhez. Tíz év előtt évente 4000—6000 q. volt a komló-behozatal, mult 1906. évben már 4000 q. an felül lett a kivitelünk. De nemcsak a nagy számokban van jelentős haladás; nagyot javult a magyar komló minősége, kat. holdankénti termésmennyisége, az értékesítés stb. Hogy sok történhetett az elmúlt 10 évben s hogy jelentős volt a fejlődés, az idei (1907 ki) komlóértékesítési idény is igazolja, mert komlósvidégeink mintegy 30 külföldi vevő vásárolja a komlót.

Jó gondolat volt Cséser Lajos komlótermesztési szaktanártól, hogy ezen utolsó 10 év fejlődési adatait feldolgozta, s a könnyű áttekinthetőség okáért 6 drb táblázatban (grafikonokban) bemutatja. Jelzett évben bizta meg a földművelésügyi miniszterium a komlótermesztés vándortanításával, ott volt minden újabb telepítésnél, felújításnál, társadalmi mozgalomnál: tehát legjobban volt módjában a hazai komlótermesztés utolsó tiz évének, haladásának képét most megrajzolni.

Az előttünk fekvő csinos kivitelű 6 fali-tábla a következőket vázolja:

1. tábla. Hazánk vázlatos komlótermesztési térképét, melyen háromféle pontozással vannak megjelölve, az 1898 ki komlós kertek, az azóta történt újabb telepítések, s azon pontok, ahol valaha komlós kertek voltak.

2. tábla a hazai kat. holdankénti terméket mutatja be grafikus vonalokkal, a főbb termő területek termésadataival s maximális termések vonalaival kombinálva.

A 3-ik tábla a magyar komló árának hullámzásait ábrázolja 1897—1906 között: összehasonlítva nürnbergi és saazi átlagokkal.

A 4-ik tábla ugyancsak hazánk komló árának átlagait tünteti fel, de az utolsó husz évről s másféle kivitelben.

Az 5-ik táblán hazánk komlóforgalma van bemutatva kétféle színben, a kivitel és behozatal adataival. Végül a 6-ik táblán a cseh-saazi és bajor nürnbergi komló világpiacnak árhullámzása van feltüntetve az utolsó 10 évről főbb magyar adatokkal összehasonlításban. Minden táblán kiválnak a színes vonalak s jól csoportosított számok, s könnyű áttekinthetést nyújtanak, így tanulmányul is szolgálhatnak.

S mert így elsősorban is ezen célt szolgálja ezen tudományos statisztikai munka — igen értékes fali táblája lett a gazdasági szakoktatási intézeteknek, kereskedelmi iskoláknak, de tanulmányos díszét képezheti a gazdasági egyesületek, kereskedelmi kamarák s más tudományos vagy gyakorlati körök irodahelyiségének és könyvtárainak is. Nem nélkülözheti ezen táblák anyagát a komlótermesztő gazda vagy a tudományos kutató sem: ha mélyebben érdeklik a komlóáringadozás szeszélyes törvényei!

A táblás alakzat miatt csak intézmények megrendelésére számíthatván szerző, ezen munkát kevés darabszámban készített s így ajánlatos, hogy az érdeklődők minél előbb tegyék meg rendeléseiket, mert a gyűjtemény könyvtáraknál sem lesz kapható. A 6 táblából álló munka megrendelési ára: 20 korona, s megrendelhető szerzőnél Kolozsvárt (Zsákutca 16 sz.) —i—o.

Szőlőművelés. A legújabb tapasztalatok és elvek alapján írta: Rombay Dezző. Kiadja a „Falusi Könyvtár” című gyűjteményében a Franklin Társulat. Ára füzve 2 kor., kemény kötésben 2 k. 50 fill. Körülbelül egy negyed századdal ezelőtt kezdődött a magyar szőlőművelés küzdelme a filloxerával, mely eme fontos gazdasági ágat már-már megsemmisítéssel fenyegette. Végül is győzött a tudomány, a kitartás. Ma már egész biztosan tudunk a vész ellen védekezni. Rombay most megjelent munkájában a szőlőművelésnek e negyed század alatt leszűródött és s helyesnek és gyakorlatinak bizonyult tudományát írta meg a töle megszokott rövid, jó magyaros, könnyen érthető modorban. A könyv mindössze 12 iv, nincs benne semmi fölösleges, de benne van minden, a mit a mai modern szőlőművelésre nézve tudni kell. Leírja a szőlő igényeit, fajtaikat, telepítési módját, trágyázását, metszését, ojtását, ápolását, ismerteti a szőlő károsítóit és azok ellen való védekezési módokat. Szóval elmondja a szőlőtelepítésre és kezelésére vonatkozó összes tudnivalókat, úgy hogy, haszonnal olvashatja úgy az immunis homokon, mint a filloxera által veszélyeztetett területen gazdálkodó szőlőművelő. A jóra való munkát megleget ajánljuk a szőlőműveléssel foglalkozók figyelmébe.

Az új cselédtörvény kommentárja. A gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1907. évi XLV. t.-cz. már szentesítést nyert. Az új törvény; mely a gazdasági cselédeket kivonja a régi cselédtörvény, az 1876. évi XIII. t.-cz. uralma alól és jogviszonyaikat mint külön törvény szabályozza, a változott társadalmi viszonyoknak megfelelően, rendkívül fontos szociális jellegű újításokat tartalmaz és számos nagyfontosságú kötelezettséget ró gazdára és cselédre egyaránt, viszont újabb munkakört teremt a főzigazgatási hatóságok számára. Azoknak a dolgát, kiknek e törvényt ismerniök kell, lényegesen meg fogja könnyíteni az új törvénynek az a magyarázat s és jegyzetes kiadása, mely az ismeretes Ráth Mórfele törvénygyűjteményben ma hagyta el a sajtót. A magyarazatokat és jegyzeteket Vantsó Gyula dr., a „Köztelek” gazdasági jogi munkatársa készítette és a jegyzeteken kívül a könyvben: „A törvény alapelvei” címmel az új törvénynek rövid áttekintését adja, különös figyelemmel a szociális jellegű új intézkedésekre. A jegyzetekben a törvényjavaslathoz annak idején kidolgozott miniszteri indokolás, valamint a kép-

viselőház bizottságainak jelentése alapján, ugyszintén az elhangzott nagyobb jelentőségű képviselőházi felszólalások alapján vannak az egyes szakaszok megvilágítva és a törvénytörvény valószínűsége kifejezve. A mintaszerű kiállításban megjelent füzet 56 oldalra terjed és 1 kor. 50 fillérért úgy a kiadónál, mint bármely más hazai könyvkereskedésben kapható.

VEGYES KÖZLEMENYEK.

— Az abraktakarmány kivitel betiltása ügyében az E. G. E. elnöksége a következő sürgönyt intézte az Országos Magyar Gazdasági Együlethez:

»Abraktakarmány kivitel sürgős betiltását erdélyrészi viszonyok is indokolván, O. M. G. E. ezirányu kéréséhez mi is csatlakozunk.«

— A földművelésügyi miniszternek a takarmányhiány enyhítésére irányuló intézkedései. A hosszantartó őszi szárazság egyik hátrányos következménye gyanánt az ország számos vidékén már is érezhető takarmány-szűke mutatkozik. Ezen a bajon enyhítendő a földművelésügyi miniszter az összes kincstári lomb-erdőkben a takarmányozási célra szolgáló lomb-szedést, valamint az alomszedést díjtalanul megengedte. Nemkülönben felhatalmazta az illetékes hatóságokat, hogy a törvényhatósági stb. erdőkben hasonló engedélyeket adhassanak. Ugy halljuk, hogy a földművelésügyi miniszter példáját számos magánbirtokos is követni fogja. Ezenkívül még aziránt is intézkedett a miniszter, hogy országszerte mihamarabb összeírassék és jegyzékbe foglalva annak idején közzététessék, hogy hol, kinél, mennyi és miféle eladó takarmány van készletben.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete a m. kir. földművelésügyi miniszter ur támogatásával folyó 1907. évi november hó 18-án Kászonyfaluban, november hó 19-én Csikszentsimonon, november hó 20-án Mádéfalván, november hó 21-én Gyergyóúfaluban és november hó 23-án Gyergyóbékáson állatdijazásokat rendez a következő díjakkal és feltételekkel:

I. Borjas tehének 1907-beli borjukkal.

I. díj 50 kor. 1 díj 50 kor.

II. díj 30 kor. 2 díj 60 kor.

III. díj 20 kor. 3 díj 60 kor.

Összesen 6 darab tehének 170 kor.

Két éves üszöknél. Két éveseknek vétetnek azok, melyek 1905-ben születtek:

I. díj 30 kor. 1 díj 30 kor.

II. díj 20 kor. 1 díj 20 kor.

III. díj 15 kor. 2 díj 30 kor.

Összesen 4 darab üszöknek 80 kor.

Sertéseknél (csak kocák díjaztatnak).

I. díj 20 kor. 1 díj 20 kor.

II. díj 10 kor. 2 díj 20 kor.

III. díj 5 kor. 2 díj 10 kor.

Összesen 5 darab kocának 50 kor.

Dijazás feltételei: Dijazásra csak csikvármegyei gazdák jelenkezhetnek magyar, erdélyi fajhoz tartozó teheneikkel, üszöikkel és kocáikkal. Sertéseknél ugyanazon minőség mellett a mangalicák a nyugatiakkal szemben első sorban díjaztatnak. — Pénzdijakat csak

== Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 11-féle nagyságban különböző szerkezetű a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgöncim: Kalmár-rostagyár.

kis gazdák (50 holdon alul) nyerhetnek. Nagyobb gazdák oklevéllel tüntetnek ki. — A kiállító bélyegmentes községi bizonyítvánnyal köteles igazolni, hogy a kiállított állat saját nevelése, vagy legalább egy év óta birtokában van.

A kiállítás és bírálata a fent megjelölt helyeken és napokon reggel 9 órakor kezdődik, a mikor az állatoknak fél órával előbb a helyszínén kell, hogy legyenek.

Egy kiállító csak egy díjat nyerhet. A díjakon kívül diszoklevelet is fognak kiosztani.

A bírálata nyilvánosan történik s a bírálata alá vett állatok előnyei, avagy hátrányai a gazdaközönség okulására végett nyilvánosan soroltatnak fel. A díjak a bírálata elvégzése után nyomban bélyeges nyukta ellenében kiosztatnak.

Felkerjük gazdáinkat, hogy a díjazásokon állataikkal minél számosabban jelenjenek meg, hogy ezáltal az minél érdekesebb és tanulságosabb legyen.

A díjazások ügyeit a gazdasági egyesület állattenyésztési szakosztálya, a kerületi állattenyésztési felügyelő és a járási mezőgazdasági bizottságok közreműködésével intézi. Ide vonatkozó minden felvilágosítást az egyesület titkári hivatala és a járási főszolgabíró ad.

Csikszerede, 1907. évi október hó 14-én.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete, mint Vármegyei Mezőgazdasági Bizottság:

Becze Antal,
e. elnök

T. Nagy Imre,
e. titkár.

— **Komló műtrágyázási kísérleteket** rendelt el Darányi miniszter, melyeket a magyarországi orsz. növénytermelési kísérleti állomás s a kolozsvári komlótermelési szaktanár segítségével a következő helyeken fognak végezni a gazdák hazarészünkben: Cintos, Mezőszeghyel, Segesvár, Alsókomána, Fehéregyháza, Ilyefalva, Erdőszentgyörgy, Bodolla, Zabola, Székelyudvarhely, Királyhalma és Lándoron; az ország egyéb helyein Nagylángon (Fehér), Abony-szent-Miklós (Somogy), Románborsán (Krassó-Sz.), Madaras (Bácska) és Szilágynagyfaluban. A kísérletek 4 hasonló parcellán végeztettek és pedig az 1-be még az ősz folyamán kiszórnak: 50 kgr. szuperfoszfátot, 25 kgr. kálit, s tavasszal 40 kgr. chilisalétrómot; a 2-ikba: 40 kgr. szuperfoszfátot, 25 kgr. kálit; a 3-ikba 50 kgr. szuperfoszfátot, s tavasszal 40 kgr. chilisalétrómot; a 4-ikba 25 kgr. kálit, s 40 kgr. chilisalétrómot 1908 tavaszán. Egy parcella üres marad ellenőrző táblaként. Ezen kísérleteknek célja, mennyiben befolyásolja a műtrágya a komló minőségét? Ajánlatos, hogy a kísérletezők pontosan végezzék ezen kísérleteket, hogy az eredményből hazánk komlótermesztői minél szélesebb rétegben okulhassanak: mert nem tagadhatjuk, hogy sok komlótermésünk minőségére a javítás re fér!

— **A komlópiacról.** Ugy a bajor, mint a cseh java termelő helyeken már eladódott az elsőrendű komló, sőt már a kevésbé zöld színű is élénk kereslet tárgyát képezi. Ugy látszik, most éri el tetőpontját az ideai komlókereskedelem, s az irányzat állandóan erős. Mindennek dacára a komlóár nem bír erős-

sen megjavulni. Saazban 50 kilónként I. o. 118—122, II. o. 108—116, a gyenge komlók 100 korona körül vásároltattak. A *daubai* piacon: 62, 54, 44 koronán két 50 kilónként. A *nürnbergi* piac is erősebben mozog már, mert megindult az angol export, sőt az idén a saazi piac is befolyásolja a nürnbergit. Szép komlót 50 kilónként 120 márkán vesznek. A bajor komlótermesztők lapja azonban nincs megelégedve az áralakulással, s szidja a komlóbörzét. *Nállunk* is élénkévé vált az üzlet s sok vásárlás történik 100 kilónként 100 koronás átlagárban. Egy bácskai értesítés szerint ott szept. közepétől eddig mintegy 30 külföldi vevő vásárolt és pedig 100 kilónként: I. o. 110—116, II. o. 80—100, III. o. 50—70 koronáért. Legújabb hír szerint ott alig 300 mm. eladatlan komló áll meg, úgy ott-éddig valószínűleg 6000—7000 mm. adódott el az utolsó 4 hétben. Az erdélyi részeken és Segesvár környékén is élénk a csehek járása kelése, s szép komlóért 110—120 koronát, gyenge komlóért 60—70 koronát fizettek (Fehéregyházán). Szükség lehet a külföldi piacon a komlóra, mert a nállunk megvett termést a kereskedő némi permetezés után erőszakosan is zsákolja. Segesvárt is még némileg javuló árakat remélnek.

— **A Takarmánykiviteli tilalom.** Arra a hirre, hogy Magyarországon és Ausztriában a kormányok a takarmánykivitel betiltására készülnek, az itteni kereskedelem kollegium beadványt intézett a külügyminiszterhez, utalva arra a nagy kárra, amely ebből Németországra származhatik. Kifejtik, hogy azok a takarmányzállítási szerződések, a melyeket magyar és osztrák cégekkel kötöttek, a mai áraknál sokkal alacsonyabb árak mellett jöttek létre. Ezért a kollegium arra kéri a külügyminiszteriumot, hogy e jogtalan elhárításról az eljárási tervéből tegye meg az osztrák és a magyar kormányoknál a kellő lépéseket.

— **Az új szövetkezeti törvénytervezet.** Az igazságügyminiszter a napokban küldötte szét az érdekelteknek az új szövetkezeti törvényjavaslatnak azt az előadói tervezetét, amelyet az igazságügyminiszterium megbízásából Nagy Ferenc ugyane kérdés tárgyaló 1904-ik évi tervezetére adott vélemények és bírálatok alapján készített. Együttal közli a miniszter a szakkörökkel azt is, hogy a tervezet alapulvételével még az ősz folyamán szaktanácskozást ohajt tartani, amelyre a küldötteknek megnevezését kéri. Az új tervezetnek fontos rendelkezése, hogy a fogyasztási szövetkezetek nem tagoknak csak akkor adhatnak el, ha a szövetkezet telephelyén más nyílt üzlet nincsen, vagy ha az iparhatóság a helyi viszonyok figyelembevételével, a nemtagoknak való árusítást engedélyezi.

— **Árpakiállítás.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szerdán tartott szakosztályi ülésén Jeszenszky Pál a tervbe vett sörárpaállítás ügyét ismertette. Javasolja, hogy a sörárpaállítás az idén ejtsék el. A már felajánlott 6000 korona értékű díjakat fentartják, amibe a díjakat adományozó testületek és a földmivélsügyi miniszter beleegyeztek. A szakosztály e javaslatához hozzájárult és kimondta, hogy 1908-ban a városligeti iparsarnokban rendezze a kiállítást. Meg-

választották egyúttal a rendező bizottság tagjait, akiket már előre is tiszteletteljesen figyelmeztettünk arra, hogy ez az 1908-iki kiállítás méltó pendantja lesz az 1906-iki érsekújvári árpavásárnak. Ezt tudvalevően a vasúti vendéglő helyiségeiben tartották meg és a vásárral főleg azért vallottak csuf kudarcot, mert az említett lokalitás igen homályos. A városligeti iparsarnok helyiségei rossz világításuk folytán egyáltalán nem valók árpakiállítás céljaira. Keressenek más helyiséget.

— **A birtokhatárok megjelölése.** A földmivélsügyi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a birtokhatárok megjelölése tárgyában. M-g lön ugyanis állapítva, hogy az érdekelte közönség a birtokhatárok megjelölése tekintetében az 1894. évi XII. törvénycikknek, illetve az ennek alapján alkotott törvényhatósági szabályrendeletnek alig s csak elvétve tesz eleget s különösen a parcellázások eseteiben mulasztják el az új birtokhatároknak állandó megjelölését, amiből sok zavar és igen sok esetben pörökadás származik. Az idézett törvény alapján felhívja a miniszter ennélfogva a törvényhatóságokat, hogy a községi elöljáróságokat a törvényben előírt köteleességeik pontos teljesítésére utasítsák, de különösen hívják fel figyelmüket arra, hogy kellő ellenőrzés tárgyává tegyék, hogy a parcellázások alkalmával az újonnan alakult birtokok határai szabályszerűen megjelöltessenek.

— **A Magyar Mezőgazdók Szövetkezete** most adja ki az 1906—7. üzletéről beszámoló jelentését, mely a szövetkezet valamennyi (14) ügyosztályán a forgalom jelentékeny és örvendetes emelkedését konstataálja. A szövetkezet tagállománya 137 tel 1428-ra szaporodott fel, az üzletrészek száma 236 3793-ra emelkedett, az alapítke pedig 47.200 koronával szaporodván, ma 758 000 korona. A vásárlási visszatérítések számláján 233.783 korona van a tagok javára elkönyvelve, a tisztviselők nyugdíjalapjának a tőkéje 264.039 korona. Az újabb osztályok közül megemlítendő a szövetkezeti sertéshizlalás, mely az idén is nyereséggel járt a tagoknak. A borértékesítő osztály, mely tavaly kezdete meg működését, az osztrák piacokon máris szép pozíciót teremtetett magának. A gabona és erőtakarmányosztály forgalma jelentékenyen emelkedett. A földmivélsügyi miniszter kezdsére s az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatóságának buzgó támogatása mellett a falusi hitelszövetkezetekkel főleg vetőmagban volt nagyobb forgalom. Az anyagbeszerzési osztály főleg a szén beszerzésénél tett az idén a tagoknak szolgálatokat. A szőlészeti osztály az ország több helyén fogatos szőlőművelési eszközökből bemutatott rendezet, a mivel a szőlőgazdaságokban főleg a sik vidékeken már élesen érezhető munkahiányon akart segíteni. Az igazgatóság a tavalyi áthozattal együtt 67341 korona 65 fillér felesleget bocsát az október hó 30 án megtartandó közgyűlési rendelkezésére.

— **A londoni magyar kiállítás.** A londoni magyar kiállítás irodája tanácskozási tervét áthelyezte a Ferencz József-téri Gresham-palotában, a hol most folyik az eddig beérkezett jelentkezések rendezése. A kiállítás igaz-

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!
Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekfej.

Páncélacél kormánylemez.

Magasított acél-ekfej.

Porvédő kerekek.

Acél [ ] gerendely.

Sürgöncim: „Agraria” Budapest. Rövidített leveleim: „Agraria” Budapest, V., Váci ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

a szab. osztrák-magyar államvasut társaság
resicai mezőgazdasági gépgyárának Vezérügynöksége

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, fellümulja meg a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

gatósága a rendezés kapcsán új körlevelet bocsátott ki az ország mezőgazdasági és ipari termelőihez, jelezve hogy a kiállítás részére Kosuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter a magyar kormány teljes erkölcsi támogatását biztosította. E körlevélben közlik a kiállítókat a kiállítás egész tervezetét és alapszabályait, valamint a kiállításban való részvétel tekintetében szükséges egyéb információkat. A kiállítás rendezésére alakult angol nagybizottsági a melynek tagja sorában Ruttkay Vilmos, londoni kereskedelmi szaktudósító is belépett, a londoni lordmayer elnöklete alatt a jövő héten tartja alakuló értekezletét.

— A szárazság mint műtrágya. Meteor szerint legkésőbb e hó 28-án megjön a várva-várt országos eső. Ugyancsak Meteor érdekesen tárgyalja a szárazságot, amiről többek között a következőket írja: Gazdakörökben nagy az aggodalom, a gabonatözsde pedig valóságosan idegeskedik a hosszantartó száraz, meleg, napfényes őszi idő miatt. A gazdáknak nincs okuk az aggodalomra, sem a bürzének az idegeskedésre, mert a napfénynek e nagy mennyisége fokozza a föld termőképességét. E nyári meleget játszó őszi napsugarak valóságosan trágyázzák a gazda földjét. Energiát lövel a földre a ragyogó nap és a föld magába gyűjti ez energiát, amely aztán a bekövetkező eső által fokozott mérvben érvényesül az elvetett magban, jó és bő termést hozva jövőre a gazdának, a kinek e fényes, e ragyogó napsugár annyi sok aggodalmat okoz jelenleg. Hogy mennyi energiát, mennyi termőképességet kölcsönöz a földnek a napsugár, mutatják a délvidéki vidékek, a hol mindent felpörköl az égető nap, de e felegetett mezőn az ezt követő tartalmas eső 14 nap alatt is már a legbujább tenyészetet varázsolja elé. E napsugaras meleg őszi miatt ne aggódjanak tehát a gazdák, legkésőbb e hó 28-án megjön az áldást hozó eső, amely mindent helyre hoz, mindent megnövel, de még november hava is olyan lesz, amint azt a napfoltok járása is mutatja, hogy abban minden őszi mag elvethető és e késői vetés még jobb lesz mint a tul korai.

— Szakértők a dohánybevéltáznál. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kérelmére a pénzügyminiszter a dohánybevéltáznál nagyszabású reformokat léptetett életbe. Így a többek közt megszüntette a politikai biztosítási intézményt s azok helyére jövőben nagyobb hatáskörrel felruházott gazda szakértők lépnek, kiket az illetékes gazdasági egyesületek előterjesztései alapján az OMKE nevez ki, mint a gazdasági egyesületek országos szövetségének központja. A szakértők kinevezése most történt meg, az erdélyrészi kinevezettek a következők: A marosvásárhelyi beváltó hivatalához: szakértő Sántha Albert, helyettes: Török Ferenc; a fogarasihoz: szakértő Hadviger Albert, helyettes Kovács Béla.

— A londoni magyar kiállítás. A londoni lordmayer elnöklésével ma a Mansion-house-ban, a City tanácsépületében értekezlet volt a tavasszal Londonban megnyíló magyar kiállítás dolgában. A kiállítás ugyanott lesz, ahol tavaly az osztrák kiállítás volt és minthogy a magyar kormány anyagilag nem támogatja, a kiállítás tisztára magánvállalkozás lesz. Ez okból a mai értekezleten sem az osztrák-magyar nagykövetség, sem a londoni osztrák-magyar főkonzulátus részéről senki sem jelent meg. Jelen volt azonban Ruttkay dr., a magyar kormány állandóan Londonban időző kereskedelmi szaktudósítója, aki mint magánember, annak a reménynek adott kifejezést, hogy a kiállítás sikerüljön fog.

— Vetőmagnemesítés. Mezőgazdaságunk érdekében multhatlanul szükséges, hogy megfelelően nemesített növényfajtáink legyenek, mert csakis így számíthatunk állandóan jó és biztos termésekre. Az Omge ezért szükségesnek tartja a magyar vetőmagnemesítés mielőbbi szervezését, még pedig oly módon, hogy létesítsenek egy megfelelően felszerelt állami intézetet, amely maga ne nemesítsen, hanem gondoskodik

arról, hogy vidékenként legyenek elegendően gazdák, akik a fontosabb kultúrnövények nemesítésével foglalkozzanak. Az állami intézet maga csak oly magvakat nemesítsen, amelyre magánvállalkozás nem hajlandó. Szükségesnek tartja továbbá, hogy a gazdasági akadémiákon külön tárgyként adják elő a vetőmagnemesítési ismereteket. Mindezek megvalósítása érdekében az OMGE felterjesztést intéz a földművelésügyi miniszterhez.

— Ausztria és Magyarország cukortermelése. Magyarországon az új cukor-kampány megnyílt óta 12 gyár dolgozott fel répat, Ausztriában 27. A gyárak netto-termelése 148.000 métermázsa volt, 73.000 métermázssal több, mint a múlt évben, a ma annak tulajdonítható, hogy az idén sokkal korábban kezdtek a répa feldolgozásához, mint a múlt évben. A kivitel a múlt évihez viszonyítva nem igen változott, mert az idén 273.000 métermázst exportáltak, a múlt évben 269.000 métermázst.

— A mezőrendőri törvény revíziója. Darányi földművelésügyi miniszter tervbe vette a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről alkotott 1894. évi XII. törvények revízióját és felhívta a gazdatársadalmi szervezeteket, hogy a törvény módosítására vonatkozó nézeteiket vele közöljék. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a gazdasági egyesületek nagy része már közölte a miniszterrel a törvény revíziójára vonatkozó óhajait azzal a megjegyzéssel, hogy a törvény módosítását csak a mezőgazdasági érdekképviselő törvényhozási uton való rendezése után kívánja.

— Származási bizonyítvány baromfi-szállítványokhoz. A német birodalom területére szülő vagy ezen át szállítandó, leölt baromfit tartalmazó csomagokhoz ezentúl származási bizonyítványt kell csatolni. A származási bizonyítványt a Németországgal 1905. évi január 25-én kötött egészségügyi egyezmény 2. cikkének első bekezdése értelmében a helyhatóság állítja ki. Ha a helyhatóság a származási bizonyítványt nem német nyelven állítja ki, ahhoz csatolni kell a hivatalosan hitelesített német fordítást.

— A belügyminiszter a műbor ellen. A belügyminiszter a földművelésügyi miniszter részéről kiadott körrendelet kapcsán, különösen a beállott szüreti időre való tekintettel, felhívást intézett a törvényhatóságokhoz s kőtük a főváros tanácsához is, hogy szigorúan utasítsák az elsőfoku büntető hatóságokat a bor hamisításának szigorú ellenőrzésére és az érvényben lévő rendeletek erélyes végrehajtására.

— Gyümölcsösök adókedvezménye. Az Országos Kertészeti Egyesület megkérte a földművelésügyi minisztert, hogy hasson oda, miszerint az okszerűen telepített gyümölcsösöknek adóengedély vagy adómentesség engedélyeztessék. Az egyesület felterjesztésére most azt válaszolja a pénzügyminiszter, hogy adómentességet nem helyezhet kilátásba. Megjegyzi azonban a pénzügyminiszter, hogy az a kedvezmény, mely a gyümölcsösöknek a földadóban nem adható meg, az adóreform sarokkővet képező jövedelemadóban fog érvényesülni.

— A világ buzakészlete. A Daily Trade Bulletin szerint a világ buzakészlete ez évben 164 millió bushelre becsülhető, szemben az előző évi 183 millió bushellel.

— Phyloxera-zárlat. Hunyad vármegye szászvárosi járásában levő Romosz község szőlőiben, úgyszintén Kolozs vármegye nagysármási járásban tartozó Nagysármás község szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapítván, nevezett községek határa a földművelésügyi miniszter rendeletével zár alá helyeztetett.

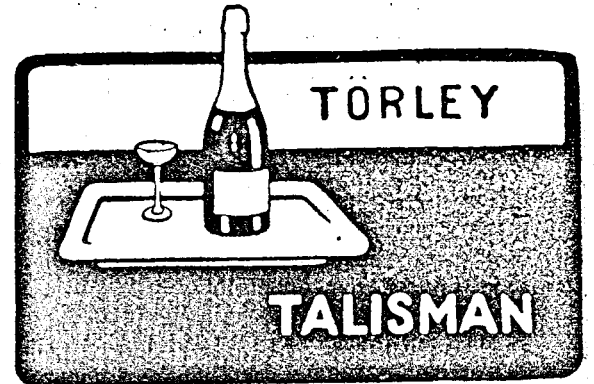
A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felolvasó szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

NYILT-TÉR.

1976

A készlet gyorsabb eladhatása miatt
CASPARI FRIGYES és Tsai
Medgyes Nagyküküllőmegye
FAISKOLÁI
leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m. magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret, diszcserjéket, gyümölcsfa vadonokat, sövénynek valót, túlevelűfákat, rózsákat stb. 1906.I.
Árjegyzék kívánatra bérmentve.

OLBRICH L. BUDAPEST

VI., TERÉZ-KÖRUT 6.

□ □ ALAPITVA 1875. □ □

Szíjgyártó, nyerges, bőröndös és sportcikkék készítője.

◇ TELEFON SZÁM 80-44. ◇ 1914

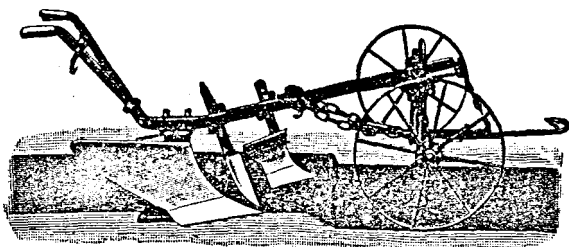
Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfinak adnak véleményt. 1001

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncél mezekkel

□ acél gerendelyvel

== állítható szarvakkal, önvezetéssel ==

1801—II. **Többvasú ekék.**

Finom, szántás, csukló-, rét boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek,

Superior sorvetőgépek, triörök.

UMRATH ÉS T_É

Budapest, V., Váci-körút 60.

Intézői vagy Gazdatiszti Állást keres

egy 36 éves ev. ref. vallású kiscsaládu, okleveles, 16 évi gyakorlattal és kitűnő bizonyítványokkal rendelkező egyén. ki a gazdaság minden ágában, valamint

állattenyésztésben jártas

s jelenleg is egy

3000 holdas állattenyésztéssel egybekötött gazdaságban önállóan működik.

Allását a jövő 1908. év január vagy április hó 1-én elfoglalhatja.

Cím a kladóhivatalban.

1952

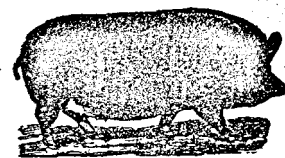
Szőlőkarót

keresek megvételre **csakis** tölgyfából 3 méter hosszú-
ság és 5 cm. vastagságban.

Elekes Viktor, Russ (Hunyadm.)

2001

Nagy fehér nemesített, elválasztatott Yorkshire

malacok kaphatók a
Magyarnádas tejjgazdaságban.

Kiadó!

Egy hold gyümölcsös és veteményes.

A szőlőben van egy gyönyörű kilátású ké-
nyelmes lakás, mely áll 3 szobából, éléská-
marából, konyhából, fürdőszobából, pincéből,
istállóból, vízvezetékéből; november 1-étől több
évre kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos:

(x y) **Özy. Tatai Molnár Józsefné**
Kolszvá t, Ferenc József-ut 53.

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfölözőgép 0.08% zsirtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyar-
országi vezérképviselő, a **GAITNER** és **RAUSCH** cég Budapest, VI.,
Andrássy-út 8. kezeiben lévő, nívatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép
tartósságát is dicséri. **Teljes tejjgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra.**
Arjegyzék és ajánlat ingyen! Alapítva 1865. 1856 Számos első kitüntetés!

Takarományhiány

ellen biztos védelmet nyújt az eredeti a m e r i k a i

„OHIO“ tengeriszár-tépőgép,

egyszeremind zöldtakarmányaprító- és szalmaszeccskavágógép.

Legolcsóbb és legbiztosabb gazdasági üzemgép az **eredeti amerikai:**

I. H. C. Benzinmotor

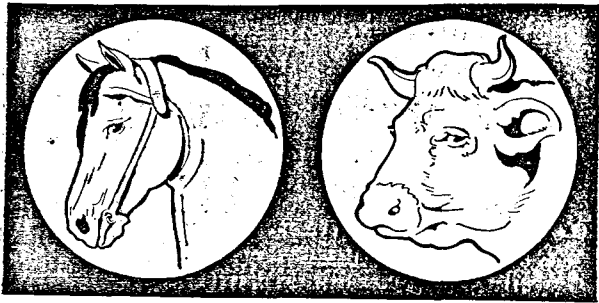
2—20 tényleges lóerőben: . . . . . stabil rendszerű,
4—20 „ „ : . . . . . kocsira szerelve.

Kimerítő ismertető leirással és elsőrangú referenciákkal szolgál:

Mo Cormick Harvesting Machine Comp.

== magyarországi igazgatósága: ==

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

LOVAKAT ÉS SZARVASMARHÁKAT

legjobban lehet nyírni a **Stevart gyorsnyíró géppel.**

Ára: 90 korona. 1997

Tíz évi jótállás!

Rudolf Krása Wien

VII. Kirchengasse: 335.

KERTÉSZT

keresek, 1993

a ki különösen a gyümölcs-kertészetben teljesen jártas.

Egy béresgazdát,
a ki a faragáshoz is ért.

Ugyanitt kapható 1200 m. prima réti széna. Levelek alábbi címre küldendők.

N. Naláczy Gejza,
Puj, Hunyadmegye.

Gróf Horváth-Tholdy Rudolf Patai gulyájából 10 drb. különböző koru erdélyi magyar fajta részint ellős részint már lebornyuzott

tehén eladó.

2005

Czim: **PATA**
u. p.: Kolozs.

ELADÓ

4 drb. 3 éves tisztavéri berni üzeke-dett számfeletti

TEHÉN.

Megkeresések **Báró Kemény Árpád** birtok kezelésébe, Csombord, u. p. Nagy-Enyed. 1987

Ur! Rezső

sertésbizományos
Budapest, VIII.,
Béerkocsis-
utca 12. Telefon: 97-05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben **FISCHER-féle** és legjutányosabban a Fischer-féle szák és ponyvagyárban Budapest, Nánor-utca 31-33. sz. szerethetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle szák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmának és viszonteladójának szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvaköleszőző intézet. 1806

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

M. Á. V. ERDÉLYI FŐ- ÉS MELLÉKVONALAINAK MENETRNDJE.
Az összes vég- és csatlakozó állomások kimutatásával. Érvényes 1906. október 1-től.

I Gy. 725 Sz. 900 Sz. 545 Gy. 915 ind. Budapest k. p. u. érk	Sz. 720 Gy. 750 Sz. 640 Gy. 935
" 515 " 827 " 651 " 553 érk} Kolozsvar. {ind " 559 " 1110 " 708 " 1259	" 521 " 1050 " 647 Sz. 1223
" 532 " 854 " 830 " 611 ind} " 348 " 930 " 518 " 1046	" 307 " 900 " 443 " 1008
" 651 " 1016 " 1029 " 726 érk Ar.-Gyeres A) ind.	" 157 " 812 " 338 " 900
" 715 " 1044 " 1116 " 750 érk Kocsárd B) ind.	" 127 " 800 " 252 " —
" 805 " 1145 " 1246 " 831 érk} Tövis {ind. " 1248 " 735 " 220 " —	" 1141 " 636 " 124 " —
" " " 1227 " 128 " 838 ind} " 950 " 549 " 1151 " —	" 910 " 529 " 1125 " —
" " " 100 " 204 " 905 érk Küküllőszög C) ind.	" 531 " 245 " 806 " —
" " " 153 " 307 " 944 érk Kis Kapus D) ind.	
" " " 333 " 452 " 1051 érk Segesvár E) ind.	
" " " 359 " 525 " 1114 érk Héjasfalva ind.	
" " " 751 " 627 " 928 érk Brassó F) ind.	
II Gy. 725 Sz. 800 Gy. 290 Sz. 1010 ind Budapest k. p. u. érk	Sz. 610 Gy. 110 Sz. 720 Gy. 935
" 1212 " 329 " 654 " 605 érk} Arad {ind. " 930 " 818 " 1125 " 416	" 850 " 808 " 1050 " 401
" 1222 " 402 " 704 " 635 ind} " 412 " 508 " 615 " 105	" 248 " 409 " 448 " 1205
" 307 " 902 " 1001 " 1041 érk Piski a) ind.	" 230 " 357 " 429 " 1136
" 401 " 1030 " 1101 " 1204 érk Alvinc b) ind.	" 200 " 333 " 355 " —
" 427 " 1049 " 1113 " 1224 érk Gy.-Fehérvár c) ind.	
" " " 1125 " 1258 érk Tövis ind.	
A. Sz. 733 V. 1050 V. 659 Sz. 1020 ind Ar.-Gyeres érk	Sz. 505 V. 1015 V. 320 Sz. 912
" 755 " 1112 " 721 " 1048 érk Torda ind.	" 445 " 955 " 300 " 852
B. V. 201 Sz. 805 Sz. 319 Sz. 910 ind Kocsárd érk	Sz. 740 Sz. 240 Sz. 834 V. 1231
" 253 " 846 " 400 " 951 érk M.-Ludas B ¹) ind.	" 700 " 200 " 754 " 1143
" 453 " 1025 " 537 " 1127 érk M.-Vásárhely ind.	" 526 " 1225 " 615 " 935
" 506 V. 1042 V. 545 ind M.-Vásárhely érk	" 900 V. 544 " 915
" 635 " 1216 " 714 " érk Szász-Régen ind.	" 734 " 416 " 754
" 830 " 206 " 905 " érk Déda ind.	" 542 " 242 " 617
B1 V. 345 " " " " ind M.-Ludas érk	V. 730 " " " " V. 152 " " " " "
" 919 " " " " érk Sajó-Magyarós ind.	" 109 " " " " " " 109 " " " " "
" 1014 " " " " érk Beszterce ind.	
C. V. 302 V. 243 " " " ind Küküllőszög érk	V. 844 V. 648 " " " V. 335 " 105 " " " "
" 902 " 838 " " " érk Parajd ind.	
D. Sz. 228 Sz. 1120 V. 710 " " " ind Kis-Kapus érk	V. 923 Sz. 615 Sz. 1241 " " " V. 731 " 445 " 1120 " " " "
" 358 " 1257 " 915 " " " érk N.-Szeben D ¹) ind.	" 333 " " " 442 " " " " " " "
V. 812 V. 548 " " " érk Fogaras ind.	
D1 V. 521 V. 145 V. 825 " " " ind Nagy-Szeben érk	V. 700 V. 322 V. 1009 " " " V. 627 " 248 " 935 " " " "
" 557 " 221 " 913 " " " érk Nagy-Disznód ind.	
E. V. 310 V. 1034 " " " ind Segesvár érk	V. 917 V. 503 " " " V. 849 " 434 " " " "
" 342 " 1104 " " " érk Héjasfalva ind.	" 700 " 234 " " " " " " " " "
" 619 " 133 " " " érk Sz.-Udvarhely ind.	
F. Sz. 515 Sz. 841 V. 305 T. 700 ind Brassó F ¹) érk	Sz. 816 Sz. 159 V. 633 Sz. 1008
" 630 " 1010 " 430 " 823 érk S.-Szt.-György F ²) ind.	" 656 " 1241 " 505 " 848
" 757 " 1149 " 612 " " érk Kovászna ind.	" 538 " 1120 " 335 " " "
" 851 " 1249 " 705 " " érk K.-Vásárhely ind.	" 445 " 1033 " 245 " " "
F1 V. 835 V. 300 V. 933 " " " ind Brassó érk	V. 727 V. 132 V. 750 " " " V. 600 " 1155 " 632 " " "
" 1028 " 422 " 1055 " " " érk Zernest ind.	
F2 Sz. 655 Sz. 1035 V. 500 " " " ind S.-Szt.-György érk	V. 635 V. 425 V. 838 T. 1205
" 902 " 1242 " 831 " " " érk Cs.-Szereda ind.	" 345 " 223 " 632 " 900
" 1107 " 306 " " " érk Cs.-Gyimes ind.	" " " 1207 " 430 " 445
a Sz. 610 V. 1125 Sz. 402 V. 1100 ind Piski a ¹) érk	V. 425 Sz. 1035 V. 300 Sz. 820
" 1006 " 358 " 795 " 440 érk Petroseny ind.	" 1201 " 713 " 1036 " 505
T. 1157 " " " 924 " 623 érk Lupény ind.	" 1033 " 540 " 843 T. 301
a1 T. 620 V. 1135 T. 425 V. 1032 ind. Piski érk	V. 448 T. 1025 V. 250 T. 810
" 718 " 1220 " 523 " 1116 érk V.-Hunyad ind.	" 498 " 938 " 210 " 722
b V. 200 V. 743 Sz. 411 " " " ind Alvinc érk	V. 645 Sz. 1137 V. 848 " " "
" 655 " 1247 " 802 " " " érk N.-Szeben ind.	" 152 " 757 " 342 " " "
c V. 432 V. 040 T. 436 " " " ind Gyulafehérvár érk	V. 723 T. 1103 V. 614 " " "
" 733 " 1232 " 747 " " " érk Zalathna ind.	" 455 " 820 " 343 " " "

Alfa Separator r. t., tejjgazdasági gépgyár

Budapesten, VI. Lomb-u. 11.

1907. évi mintájú Alfa Separator

a legujabb és legtökéletesebb fölöző-gép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejjgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejtelepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

Több mint 700 első díj!

Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga a káli, amelynek hiánya teljes termések elérését lehetetlenné teszi. Különösen sok kálira van szükségük a kapásnövényeknek, hereféléknek és réteknek, úgy az árpának és szőlőnek. Különösen szegények káliban homok- és tőzegtalajok és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a phosphorsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését.

A mi viszonyaink között leginkább a 40%-os kálisó bir jelentőséggel, miután abban a tiszta kálit vagyis a kiló százalékát, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk. A kálitrágyák alkalmazásáról

A kálisyndikátus mezőgazdasági tájékoztató irodája Budapest
IX., Üllői-ut 25. (Köztelök) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó SZAKMUNKÁKAT díjtalanul rendelkezésükre boocsajtja.

2002

Hirdetéseket jutányos árban felvesz e lap kiadóhivatala.

Fogarasi m. kir. állami méneparancsnokság.

319 szám.

Árlejtési hirdermény.

Az alsószombatfalván székelő fogarasi m. kir. állami ménes katonai legénysége részére 1908 január 1-től 1908 december végéig körülbelül 5000 adag 830 grammos súlyu kenyér szükségeltetik.

Az erre vonatkozó zárt írásbeli tárgyalás 1907 november 5-én délelőtt 10 órakor a méneparancsnoksági irodában fog megtartatni.

Az ajánlatok 5% óvadékkal ezen határidőig benyújthatók.

A szállítási feltételek és szerződési kötelezettségek nevezett parancsnoksági irodában betekintheők.

Alsószombatfalva, 1907 szeptember hóban.

2003

Méneparancsnokság.

Szőlő-
oltványokat
szállít, fajtis-
tasságot jót-
állva legdusab
választékban a
már évek óta

1906 II. elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

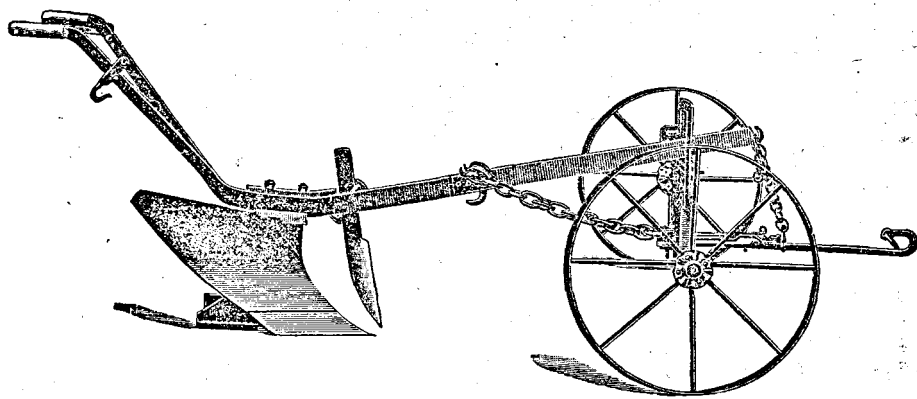
tulajdonos: Caspari Frigyes.

Medgyes 130 sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szőlő, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltetlen megbízhatóságáról.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti

BÄCHER-féle acél-ekéket és tégely-acél eketeszteket

vásárolja — A BÄCHER-féle ekék s eketesztek kigazdák számára is készülnek és könnyű súly, biztosjárás tartósság tekintetében minden más gyártmányt fölműlnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának raktára.

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Arjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND

A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott

„UNIKUM DRILL“ sorvetőgép

nyí gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 20,000-nél több ilyen gép adatott el.

egy célszerű szerkezet, kevés vonó-
erőszükséglet, pontos szabályozhatóság,
mint tartósság tekintetében valameny-

MELICHAR FERENCZ

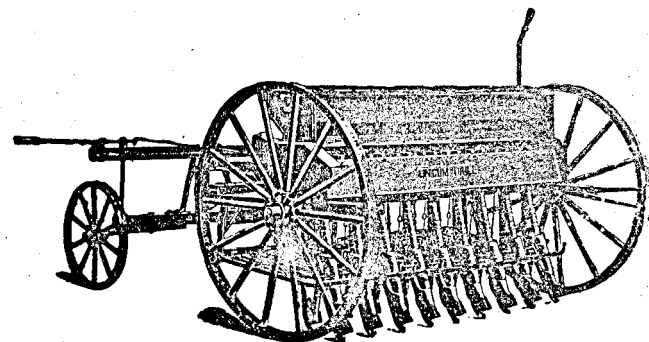
csász. és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68-ik szám. 1910

Ábrás leirással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

FISCHER és TSA NAGYENYED

FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gy. mőlcsefa csemete,
1.000.000 Gyümölcsfa-alany,
1.000.000 Élő sövény csemete
sétányfák, diszcserejék, tülevelü-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: Csemegeszőlő-
oltványok.

120
kat. hold
mivelés
terület.

30.000
Kiváló szép
besztercei és boszniai
szilvafa csemete.

Árjegyzék
Ingeny.

Haszonbérbe adó birtok.

Hunyadmegyében egy 384 k. holdas jó búza és mindent termő, városhoz 5 km. fekvő tanyai birtok 120 k. h. őszi vetéssel, 60 k. hold lóheréssel, megfelelő épületekkel 1908. január 1-től 6 esetleg 12 évre haszonbérbe adatik.

1908

Cim a kiadóhivatalban.